

Samenvatting

De raad heeft bij het vaststellen van de bezuiniging van € 200.000,- van stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME) een motie aangenomen waarin is opgenomen dat deze bezuiniging niet mag leiden tot het niet meer levensvatbaar voortzetten van de kerntaken van het CNME. Het college heeft besloten om in 2021 eenmalig de kosten voor het ecologisch beheer van de natuurtuinen Jekerdal over te nemen voor een bedrag van € 30.000,-. Beheer is noodzakelijk voor het behoud van de natuur- en educatieve waarden als de tuin tijdelijk gesloten is vanaf 1 januari 2021, in afwachting van een ander beheermodel voor de natuurtuin. De gemeente komt het CNME ook tegemoet door komend jaar voorrang te geven aan het CNME als ecologisch adviseur.

Beslispunten

1. Eenmalig maximaal € 30.000 bij te dragen aan de kosten voor het noodzakelijke ecologisch beheer voor het behoud van de natuurwaarden van de natuurtuinen en dit te bekostigen vanuit het exploitatiebudget areaaluitbreiding;
2. Bij de opdrachtverlening inzake beleidsmatige ecologische vraagstukken zal het CNME als eerste benaderd worden, waarbij het geldende aanbestedingsbeleid in acht wordt genomen.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 11 januari 2021:

Conform.

1. Aanleiding

De stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME) is een aan de gemeente verbonden partij die middels een dienstverleningsovereenkomst (DVO) quasi-inhouse aanbesteding, het programma voor natuur- en duurzaamheidseducatie (NDE) uitvoert. Het jaarlijks geïndexeerde bedrag voor deze activiteiten bedroeg voor 2020 € 526.000. De raad heeft in september 2020 voor het CNME een structurele bezuiniging vastgesteld van € 200.000 vanaf boekjaar 2021. Naast deze bezuiniging heeft de raad eind september 2020 een motie aangenomen waarin het college de opdracht krijgt om ervoor te zorgen dat:

- De bezuiniging bij het CNME niet tot gevolg mogen hebben dat de kerntaken van het CNME niet meer levensvatbaar voortgezet kunnen worden;
- Een zorgvuldige synchronisatie met acquisitie van taken voor andere opdrachtgevers daarbij belangrijk is;
- Voor het grootste pijnpunt, zijnde de natuurtuinen, dient gezocht te worden naar een ander beheermodel, zodat de natuurwaarden en educatieve kwaliteiten van het gebied gehandhaafd blijven. Het gebouw op het terrein kan daarbij onderwerp van een aparte ontwikkeling zijn, zodat de kosten van het gebouw elders worden gedekt, eventueel in lijn met de inhoudelijke plannen die het CNME daar zelf voornemens is te ontwikkelen.

Het CNME is een belangrijke spil tussen burger, scholen en organisaties enerzijds en gemeentelijk beleid anderzijds als het gaat over verbinding met de groene, natuurlijke omgeving, milieu en duurzaamheid, evenals duurzaamheidseducatie op scholen en het vergroenen van wijken en schoolpleinen. Het staat buiten kijf dat dit de kerntaken van het CNME zijn.

2. Context

Eerdere bezuiniging 2013

Het is niet de eerste keer dat CNME oploopt tegen een bezuiniging op het opdrachtbudget. In 2013 is voor € 160.000 gekort (van € 662.000 in 2012 naar € 502.000 in 2013). Friciekosten zijn toen door de gemeente afgedekt.

Conceptbegroting CNME 2021 en bezuiniging

Begin augustus 2020 heeft het CNME haar conceptbegroting “going concern” over 2021 aan het college aangeboden. Ambtelijk is verzocht om een begroting 2021 “going concern” én een begroting waarin de bezuiniging van € 200.000 is meegenomen, op te stellen. Het CNME vond dit niet opportuun.

In september is de bezuiniging van € 200.000 definitief toebedeeld en heeft de raad een motie aangenomen met aanvullende voorwaarden. Begin oktober heeft ambtelijk overleg met het CNME plaatsgevonden om gezamenlijk gedragen NDE-scenario's te ontwikkelen met bijbehorende budgetten: 1. openhouden van de natuurtuinen en snijden in het onderwijsprogramma; 2. sluiting (al dan niet tijdelijk) van de natuurtuinen, te bespreken tijdens het bestuurlijk overleg tussen CNME en gemeente.

Bestuurlijk overleg 11 november 2020

Het bestuurlijk overleg stond in het teken van de interpretatie van de motie. Door het CNME is aangegeven dat het behoud van de natuurtuinen geen kerntaak betreft. 'Mensen boven stenen' is hierbij hun motto. Het sluiten van de natuurtuinen, betekent minder ontslagen. Echter, gezien de korte periode tot ingang bezuiniging en de tijd die ontslagprocedures kosten, is het risico op frictiekosten aangegeven. Daarnaast is er gesproken over aanvullende (gemeentelijke) inkomsten en het verzoek tot het toepassen van indexering op het budget.

Begroting CNME 2021

30 november 2020 heeft het CNME haar door het CNME-bestuur vastgestelde, sluitende begroting 2021 aan het college aangeboden (zie bijlage A). Hierin gaan zij impliciet uit van een aantal nog te nemen definitieve besluiten van gemeentezijde, te bespreken tijdens het bestuurlijk overleg van 17 december 2020.

De besluiten die gevraagd zijn, betreffen de volgende:

- Om de waardevolle natuurwaarden van de natuurtuinen te behouden vraagt men een eenmalige bijdrage van € 30.000 ten behoeve van het team ecologisch beheer van het CNME;
- Projecten die gekoppeld zijn aan ecologische advisering ten behoeve van beleidsmatige natuur- en biodiversiteitsvraagstukken, worden met voorrang aan het CNME gegund;
- Het beëindigen van arbeidsovereenkomsten is aan regels gebonden. Naar verwachting zal dit gehele proces op zijn vroegst per 1-4-2021 zijn afgerond en de geschatte frictiekosten bedragen daarmee maximaal € 50.000. Het CNME wil dit op eigen kracht gaan regelen, maar het verzoek aan het college is om eenmalig in 2021 garant te staan voor dit bedrag, ter voorkoming van een mogelijk faillissement van CNME.

3. Gewenste situatie

Voorgesteld wordt te kiezen voor het continueren van de kerntaken van het CNME en derhalve in te stemmen met de door het CNME voorgestelde sluiting van de natuurtuinen en haar gebouwen voor

een onbepaalde periode. Het CNME is met ons en andere partijen in gesprek over verschillende toekomstscenario's voor de natuurtuinen als regionaal ontmoetings- en opleidingscentrum voor natuur- en duurzaamheidseducatie en ecologisch beheer. Dit kost tijd en aangezien de natuurtuinen flink op de begroting van het CNME drukken, is de keuze tot tijdelijk stilleggen genomen. "Mensen boven stenen", is hierin het motto van het CNME. Voorgesteld wordt ook om in te stemmen met de gevraagde tegemoetkoming in ecologisch beheer en het CNME als eerste te benaderen voor ecologisch advies. Voor de frictiekosten wordt geen garantie afgegeven.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

In de natuurtuinen bevindt zich zeldzame en beschermde vegetatie. Een sluiting zonder ecologisch beheer betekent een verlies van deze waarden. Ook zal een overwoekering en verwaarlozing van de tuinen een doorstart bemoeilijken. Een dergelijke ontwikkeling zou in strijd met de opdracht die de gemeenteraad middels de motie van september 2020 aan het college heeft gegeven. De doorstart met het CNME en andere partijen als regionaal ontmoetings- en opleidingscentrum voor natuur- en duurzaamheidseducatie en ecologisch beheer is een realistische optie die wij met het CNME aan het onderzoeken zijn, maar heeft meer tijd nodig.

5. Effect op de openbare ruimte

Het niet onderhouden van de natuurtuinen zal ongewenste activiteiten kunnen aantrekken en zo de sociale veiligheid in gevaar brengen.

6. Personeel en organisatie

De te nemen besluiten geven het CNME een stabielere basis om haar kerntaken in 2021 te kunnen continueren en voor 2022 en verder te zoeken naar een doorstart en ander beheermodel van de natuurtuinen. Door te kiezen voor tijdelijke sluiting van de natuurtuinen hoeft er ook minder gekort te worden op personeel.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

N.v.t.

8. Financiën

Voor het noodzakelijke ecologisch beheer voor het behoud van de natuurwaarden van de natuurtuinen zal Maastricht eenmalig een bedrag van maximaal € 30.000 beschikbaar stellen vanuit het exploitatiebudget areaaluitbreiding om dit te realiseren.

Twee NDE-projecten, die gekoppeld zijn aan ecologische advisering (i.c. beleidsontwikkeling en advisering op aanvraag) worden in 2021 geschrapt. De gemeente consulteert het CNME regelmatig in het kader van ecologische natuur- en biodiversiteitsvraagstukken en formeel is deze advisering geen kerntaak gericht op NDE maar een dienst aan de Gemeente Maastricht. Derhalve kunnen deze op andere wijze gemeentelijk gefinancierd worden. Bij de opdrachtverlening van dit soort werkzaamheden zal het CNME als eerste benaderd worden, waarbij het geldende aanbestedingsbeleid in acht wordt genomen.

Eenmalige overbruggingskosten CNME 2021		Dekking
Ecologisch beheer natuurtuinen	Max. 30k	Exploitatiebudget Areaaluitbreiding
Totaal:	Max. 30k (euro)	

9. Aanbestedingen

Voor de ecologische advisering zal conform het aanbestedingsbeleid worden gehandeld.

10. Participatie tot heden

Medio 2019 is Anouk Viegen bij het CNME als directeur toegetreden. Eind 2019 is door de gemeente richting CNME onder voorbehoud de bezuinigingsronde voor 2021 reeds aangekondigd en het bedrag van € 200.000 genoemd. Door toedoen van Anouk Viegen heeft in 2020 het programma van NDE's en de samenwerking tussen gemeentelijke projectleiders en die van het CNME een professionaliseringsslag doorgemaakt.

11. Voorstel

1. Eenmalig maximaal € 30.000 bij te dragen aan de kosten voor het noodzakelijke ecologisch beheer voor het behoud van de natuurwaarden van de natuurtuinen en dit te bekostigen vanuit het exploitatiebudget areaaluitbreiding;
2. Bij de opdrachtverlening inzake beleidsmatige ecologische vraagstukken zal het CNME als eerste benaderd worden, waarbij het geldende aanbestedingsbeleid in acht wordt genomen.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Bovenstaande voorstellen cq. te nemen eenmalige besluiten gelden als overbrugging voor het jaar 2021. Na 2021 vindt een evaluatie plaats over de gewenste effecten van de maatregelen.